

Ympäristövaliokunta

Valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta (VNS 7/2020 vp): Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan mahdollisen lausunnon antamista varten suurelle valiokunnalle. Määräaika: 31.5.2021.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- EU-erityisasiantuntija Johanna Kentala-Lehtonen, valtioneuvoston kanslia
- erityisasiantuntija Sanna-Helena Fallenius, maa- ja metsätalousministeriö
- erityisasiantuntija Niina Honkasalo, liikenne- ja viestintäministeriö
- kansainvälisten asioiden neuvos Liisi Klobut, ympäristöministeriö
- Euroopan parlamentin jäsen Laura Huhtasaari, Euroopan parlamentti
- Euroopan parlamentin jäsen Miapetra Kumpula-Natri, Euroopan parlamentti
- Euroopan parlamentin jäsen Silvia Modig, Euroopan parlamentti
- Euroopan parlamentin jäsen Ville Niinistö, Euroopan parlamentti
- Euroopan parlamentin jäsen Mauri Pekkarinen, Euroopan parlamentti
- Euroopan parlamentin jäsen Sirpa Pietikäinen, Euroopan parlamentti
- Euroopan parlamentin jäsen Nils Torvalds, Euroopan parlamentti
- johtava asiantuntija Matti Kahra, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- suojelupäällikkö Tapani Veistola, Suomen luonnonsuojeluliitto ry

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Selonteon tarkoituksena on viitoittaa Suomen lähivuosien EU-politiikkaa. Sen lähtökohtina ovat hallitusohjelman EU-poliittiset painopisteet. Ympäristövaliokunta on tarkastellut selontekoa oman toimialansa kannalta ja pitää hyvänä kestävän kehityksen tavoitteiden mukaista kiteytystä sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävän EU:n visiosta. Tavoitteena on maailman kilpailukykyisin ja sosiaalisesti ehein ilmastoneutraali talous. Valiokunta yhtyen valtioneuvoston kantaan kiinnittää suuren valiokunnan huomiota seuraaviin näkökohtiin.

Valiokunnan lausunto YmVL 9/2021 vp

Ilmastoneutraaliustavoite

Valiokunta yhtyy näkemykseen siitä, että EU:n vihreän kehityksen ohjelman (Green Deal) tavoite rakentaa EU:sta oikeudenmukainen, hyvinvoiva ja ilmastoneutraali yhteiskunta vastaa hyvin myös Suomen tavoitteita. Vihreän kehityksen ohjelman kokonaisvaltainen tapa tarkastella kestävyysaasteita on hyvin kannatettava. On tärkeää, että eri politiikka-alojen toimet tukevat ilmastoneutraalia siirtymää eivätkä ainakaan toimi tätä vastaan (Do no significant harm -periaate). EU:n ilmasto-, ympäristö- ja kestävä kehityksen tavoitteiden tulee toteutua unionin toiminnassa läpileikkaavasti.

Kulmakiviä edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamisen kannalta ovat Pariisin ilmastopöytäkirjan ja YK:n kestävä kehityksen ohjelman (Agenda2030) toimeenpano. Valiokunta korostaa aktiivisen ja kunnianhimoisen ilmastopolitiikan tärkeyttä. Suomen etu on jatkossakin se, että EU säilyttää roolinsa ilmastopolitiikan edelläkävijänä ja kunnianhimoisten tavoitteiden asettajana Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteiden saavuttamiseksi. Aktiivisella ilmastodiplomatialla on tärkeä rooli globaalin vaikutuksen aikaansaamiseksi.

Ilmastoneutraali EU vuoteen 2050 mennessä on tavoite, jonka tulee ohjata kaikkea päätöksentekoa EU:ssa. Suomella on tässä kokoaan suurempi rooli, kun kansallinen tavoitteemme hiilineutraaliudesta vuonna 2035 on yksi kunnianhimoisimmista. Edelläkävijäyys ja teknologinen osaamisemme mahdollistavat päästövähennystavoitteiden saavuttamisen, mutta myös edistävät suomalaisen teknologian vientiä, uusien työpaikkojen syntymistä ja siten talouden rakennemuutosta. Samalla voidaan vahvistaa myös hiilikädenjälkeä. Edelläkävijämaat hyötyvät toimistaan myös talouden vahvistumisen kautta. Tämä on todettu useissa taloustieteellisissä tutkimuksissa, joista uusimpana voidaan mainita SITRAn tilaama kansainvälinen ympäristötaloustieteellinen tutkimus¹. Siinä todetaan, että kestävä talouskasvu tukevat kunnianhimoisen ilmastopolitiikka puhtaasti teknologian investointien kautta sekä tuottavuuden parantuminen. Talouskasvun ja kasvihuonekaasupäästöjen irtikytkentä on mahdollista. Esimerkiksi vuosina 1990–2016 EU:n talous kasvoi yli 50 %, mutta polttoaineiden käytöstä aiheutuvat hiilidioksidipäästöt vähenivät 25 %. Pariisin sopimuksen mukainen 1,5 asteen tavoite vaatii kuitenkin paitsi vahvaa, johdonmukaista ja kaikki talouden sektorit kattavaa politiikkaa myös politiikan uskottavaa toteutusta vuosikymmenien ajan.

EU:ssa on päästy alustavaan sopuun vuoden 2030 päästövähennystavoitteen (40 %) kiristämiseksi vähintään 55 %:iin vuoden 1990 tasoon verrattuna sekä EU:n laajuisesta ilmastolaista. Samalla on sovittu prosessista liittyen vuotta 2040 koskevaan tavoitteeseen ja indikaatiiviseen kasvihuonekaasubudjettiin. Hyvin merkittäviä tulevat olemaan kesällä 2021 annettavat komission esitykset ilmasto- ja energialainsäädännön uudistamiseksi kiristyviin tavoitteisiin vastaamiseksi. Valiokunta katsoo, että EU:n ilmastolaki pitkän aikavälin tavoitteineen ohjaa tehokkaasti siirtymistä ilmastoneutraaliuteen ja parantaa ilmastopolitiikan ennakoitavuutta, mikä on tärkeää teollisten investointien ja siten eurooppalaisen teollisuuden kansainvälisen kilpailukykyyn kannalta. Elinkeinoelämän toimintaedellytyksistä huolehtiminen on tärkeää, sillä ilmastomuutosta ei voida torjua yksin julkisin varoin, vaan se edellyttää mittavia yksityisiä investointeja vähähiilisiin

¹ Growth-positive zero-emission pathways to 2050, Paul Drummond, Daniel Scamman, Paul Ekins (UCL), Leonidas Paroussos (E3-Modelling), Ilkka Keppo (UCL and Aalto University).

Valiokunnan lausunto YmVL 9/2021 vp

teknologioihin. Sääntelyn johdonmukaisuus ja ennakoitavuus ovat välttämättömiä vakaan investointiympäristön turvaamiseksi toiminnanharjoittajille. Ilmastomuutoksen torjunta on ajuri, joka edistää innovaatioita, työllisyyttä ja kasvua. Maailman suurimmille markkinoille halutaan ilmastoystävällisiä tuotteita, ja samalla päästöjä vähentävä teknologia kehittyy ja sen hinta laskee.

Valiokunta pitää ensisijaisena sitä, että siirtymä kohti ilmastoneutraalia taloutta toteutetaan vähentämällä fossiilisia päästöjä, erityisesti energiantuotannossa. Lainsäädäntötyössä on pyrittävä kustannustehokkuuteen, ennakoitavuuteen ja pitkäjänteisyyteen sekä suotuisan investointiympäristön luomiseen kestäväällä tavalla. Lainsäädännön tulee olla teknologianeutraalia ja teknologian kehitystä ja innovaatioita kannustavaa ja mahdollistavaa, ei vain jo olemassa oleviin ratkaisuihin tukeutuvaa.

Valiokunta pitää valtioneuvoston tavoin hyvänä EU:n ilmastolainsäädännön avointa valmistelua ja osallistumismahdollisuuksien kehittämistä. Muutosvaatimus ilmastoneutraalin yhteiskunnan rakentamiseksi on mittava, ja sitä on mahdotonta tehdä ilman kansalaisten tukea sosiaalisen oikeudenmukaisuuden takaamiseksi ja reilun siirtymän aikaansaamiseksi. Ilmastopolitiikan hyväksyttävyyttä edellyttää, että se on sosiaalisesti ja alueellisesti oikeudenmukaista ja että sen toimeenpano on tehokasta. EU:n budjetista tulee tukea oikeudenmukaista siirtymää kaikissa jäsenmaissa, ja tuen saannin edellytyksenä tulee olla sitoutuminen EU:n ilmastotavoitteisiin. Valiokunta pitää tärkeänä, että lähtökohtana on jatkossakin ilmastotoimien edellyttäminen EU:n laajuisesti kaikilta jäsenvaltioilta, vaikka 55 %:n päästövähennysvaatimus on yhteinen.

Luonnonvarojen kestävä käyttö

Selonteossa korostetaan, että Euroopan luonnon monimuotoisuuden on oltava riittävän elpymisen tiellä vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteena tulee olla luonnonvarojen ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä käyttö ja kehitys, joka turvaa paitsi luonnon monimuotoisuuden säilymisen myös tähän perustuvat elinkeinot.

Ympäristövaliokunta korostaa myös luonnon monimuotoisuuden suojelun tärkeyttä. Luonnon monimuotoisuus ja ilmastomuutos kytkeytyvät erottamattomasti toisiinsa, ja toimivat ekosysteemit ovat globaalistikin tärkeitä ilmastomuutoksen hillinnän kannalta. Ilmastomuutos aiheuttaa muutoksia lajien elinympäristöissä, mikä vaikuttaa lajien kykyyn selvitä. Mitä enemmän lämpötilat nousevat, sitä harvempi laji pystyy selviämään. Toisaalta heikko ekosysteemien tila kärjistää ilmastomuutoksen vaikutuksia siinä missä elinvoimaiset ekosysteemit lieventävät niitä. EU:n biodiversiteettistrategia on tärkeä väline tässä työssä. Biodiversiteettistrategiassa on eri ennallistamistavoitteita, tavoite turvata vanhat luonnontilaiset metsät sekä suojelutavoite, jonka mukaan sekä EU:n maa- ja merialasta suojeltaisiin 30 %. Lisäksi tiukan suojelun pitäisi kattaa molemmista vähintään 10 %. Suojelutavoitteet ovat EU:n laajuisia yhteisiä tavoitteita.

Valiokunta korostaa tarvetta säilyttää globaalisti luonnontilaisia alueita riittävästi luonnon säilymiseksi elinvoimaisena. Kansainvälisessä sääntely-ympäristössä on siksi tärkeää löytää keinoja, jotka tukevat yhtä aikaa sekä luonnon monimuotoisuuden suojelua että ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista. Tavoitteena tulee olla, että Kiinan Kunmingissa lokakuussa 2021 pidettävässä YK:n biodiversiteettisopimuksen osapuolikokouksessa sovitaan luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä siten, että elämän edellytykset maapallolla voidaan

Valiokunnan lausunto YmVL 9/2021 vp

turvata. Globaalilla tasolla on tärkeää, että luonnonsuojelualueiden ja muilla alueperusteisilla keinoilla suojeltujen maa- ja vesialueiden osuus nostetaan 30 %:iin. Valiokunta pitää tulevaa kokousta ainutlaatuisena tilaisuutena saada aikaan Pariisin sopimuksen tapaan globaali, sitova sopimus pysäyttämään luontokatoa ja ottaa huomioon tieteellinen näkemys maailmanlaajuisesti riittävän suojelupinta-alan turvaamiseksi.

Valiokunta kiinnittää suuren valiokunnan huomiota helmikuussa 2021 julkaistuun Dasguptan raporttiin². Tämä taloustieteellinen raportti korostaa, ettei talous toimi irrallaan luonnosta, vaan on siitä riippuvainen. Luonnon monimuotoisuus on ihmiskunnan arvokasta pääomaa, ja tätä varallisuutta tulisi hoitaa sen arvon mukaisesti. Luontoarvojen määrittäminen euroissa on vaikeaa, mutta todennäköisesti välttämätöntä luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen taloudellisen merkityksen ymmärtämiseksi ja välittämiseksi osaksi käytännön päätöksentekoprosesseja.

Kiertotalous ja kestävä biotalous

Valiokunta korostaa, että kiertotalouteen siirtymistä tulee vauhdittaa myös EU-tasolla. Sen lisäksi, että kiertotaloudella tehostetaan ilmastonmuutoksen hillintää, sen avulla parannetaan resurssitehokkuutta ja vähennetään riippuvuutta kriittisistä materiaaleista. Kiertotaloudessa tulee huolehtia kemikaalien kestävästä hallinnasta. Esimerkiksi rakentamisen alalla on merkittävää kiertotalouden potentiaalia EU:n sisämarkkinoilla. Rakentamisen ja rakennusten kunnostamisen energia- ja resurssitehokkuuteen tähtäävä työ EU:ssa tukee ilmastotavoitteiden lisäksi myös luonnonvarojen kestävään käyttöön ja kiertotalouteen liittyviä toimia.

Suomessa valtioneuvosto on 8.4.2021 hyväksynyt periaatepäätöksen kiertotalouden edistämiseksi. Periaatepäätös pohjautuu visioon, jonka mukaan hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta on Suomen talouden perusta vuonna 2035. Valiokunta pitää tärkeinä periaatepäätöksen mukaisia tavoitteita uusiutumattomien luonnonvarojen kulutuksen vähenemisestä ja kestävästä käytöstä, resurssituottavuuden kasvusta ja materiaalien kiertotalousasteen kasvusta. Kunnat, yritykset ja muut toimijat voivat liittyä sopimukseen ja tehdä vapaaehtoisia sitoumuksia kiertotalousohjelman luonnonvaratavoitteiden toteuttamiseksi, uusiomateriaalien käytön lisäämiseksi sekä hiilineutraalin kiertotalousyhteiskunnan edistämiseksi.

Valiokunta korostaa selonteon tavoin metsien monipuolista merkitystä Suomelle niin talouden, työllisyyden kuin virkistyskäytön ja luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta. Pidemmällä aikavälillä metsien ja laajemmin maankäyttösektorin nielujen merkitys ilmastotavoitteiden saavuttamisessa kasvaa ja on odotettavissa, että EU-tason sääntely ja politiikkatoimet tällä alalla lisääntyvät, vaikka metsäpolitiikka on lähtökohtaisesti kansallisessa päätösvallassa. On tärkeää, että EU:n päätöksenteossa ymmärretään kestävä metsätalouden perusteita ja hiilinielujen kasvattamiseen pyritään kannustavin toimin ja ottaen huomioon, että metsistä suurin osa on yksityisessä omistuksessa. Kestävällä biotaloudella on oma tärkeä roolinsa ilmastonmuutoksen torjunnassa, kun puumateriaalilla voidaan korvata fossiilisia materiaaleja. Esimerkiksi puurakentamisessa voidaan vähentää rakentamisen elinkaaripäästöjä ja lisätä pitkäaikaista nielua rakennetussa ympäristössä. Metsiä koskevaa tieteellistä tietoa EU:n tasolla tarvitaan lisää päätöksenteon tueksi, ja Euroopan metsämaiden yhteistyötä tulisi parantaa.

2 The Economics of Biodiversity: The Dasgupta Review.

Valiokunnan lausunto YmVL 9/2021 vp

Metsät ja maaperä ovat ilmastonmuutoksen hillinnässä tärkeitä, koska niihin liittyvät toimet ovat tällä hetkellä ainoa tapa sitoa ja varastoida hiiltä ilmakehästä. Metsänhoidossa esimerkiksi tuhkalannoitus sopii erityisesti turvemaille, ja siitä on monia hyötyjä sekä metsänhoidon että ympäristön ja ilmaston kannalta. Oikein kohdennetulla tuhkalannoituksella voidaan edistää myös vesiensuojelua. Hyvin kasvavat suopuustot sitovat hiiltä ja hillitsevät näin osaltaan ilmastonmuutosta. Hiilinielujen kasvattamisesta voisi tulla metsänomistajille rahallinen kannuste.

Kestävä ruokajärjestelmä ja vesiensuojelu

Valiokunta pitää tärkeänä selonteon linjausta siitä, että on tärkeää kehittää johdonmukaisesti EU:n ruokajärjestelmää entistä kestävämpään suuntaan. Ilmastonmuutos, väestönkasvu, raaka-aineiden niukkuus ja muut ympäristöhaasteet edellyttävät ruokajärjestelmän maailmanlaajuista ja kansallista muutosta ja sopeutumista. Esimerkiksi maatalouden ilmasto- ja vesistö päästöjen vähentämisen, kestävä maankäytön ja hiilinielujen kasvattamisen, tuotantoeläinten hyvän kohtelun ja antibioottiresistenssin torjunnan merkitys korostuu yhteisessä maatalouspolitiikassa, ja näihin tavoitteisiin tulee pyrkiä laajalla ja kehittyvällä keinovalikoimalla. EU:n Pellolta pöytään -strategiassa todetaan, että ruoantuotannon suunnanmuutos vaatii järeitä toimia. Tavoitteena on, että lannoitteiden käyttöä vähennetään viidenneksellä ja kasvinsuojeluaineiden käyttö puoleen nykytasosta. Luomutuotannon osalta tavoitteena on pinta-alan nosto EU:n kaikesta viljelyalasta 25 %:iin. Tuotantoeläinten antibioottien myynnin tulisi laskea 50 %:lla vuoteen 2030 mennessä.

Valiokunta korostaa, että olennaista on myös keskipitkällä aikavälillä siirtyä perinteisestä maataloustuotantoon ja markkinoihin keskittyvästä politiikasta kohti laajempaa ja kokonaisvaltaisempaa koko ketjun kattavaa ruokapolitiikkaa. Kasvispaineisen ruokavalion yleistyminen on jo globaali trendi, joka tarjoaa maataloustuotannolle uusia taloudellisia mahdollisuuksia. Kehittämällä terveellisiä ja kestäviä elintarvikkeita kotimaisista kasvipohjaisista proteiinilähteistä voidaan luoda uusia vientituotteita ja parantaa proteiiniomavaraisuutta. Pohjoisen sijainnin vuoksi suomalaiset viljelijät eivät voi kilpailla muiden maiden kanssa tuotannon määrässä, vaan laadulla ja innovaatioiden avulla. Suomen vahvuuksia ovat myös mikrobilääkkeiden alhainen käyttö ja korkea eläinten hyvinvoinnin taso. Kannatettava on myös monimuotoisuutta välillisesti tukeva tavoite luonnonmukaisen tuotannon nostamisesta 25 %:iin EU:n maatalousalasta.

Ympäristövaliokunta kannattaa selonteon tavoitetta nostaa Itämeren pelastaminen EU:n kärkihankkeeksi. Itämeren pitkäaikainen johdonmukainen suojelutyö on tuottanut merkittäviä tuloksia, ja tätä työtä on tärkeää jatkaa, kun etenevä ilmastonmuutos osaltaan lisää talviaikaisia huuhtoumia ja osaltaan syö saavutettua edistystä. Tehostettu ravinnekierrätys osana kiertotaloustavoitteita parantaa mahdollisuuksia vähentää maatalouden vesistökuormitusta. Yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmän tulisi turvata maanviljelijöille parhaat mahdolliset edellytykset uusien ympäristöystävällisten tuotantotapojen käyttöönottamiseen sekä kohdentaa toimet niin, että niillä on suurin vaikuttavuus ympäristön tilaan.

Tieteelliseen tietoon perustuvaa vastuullista politiikkaa

Valiokunta korostaa lopuksi ympäristö- ja ilmastopolitiikan perustamista tieteelliseen tietoon. Myös EU-sääntelyn tulee perustua luotettavaan ja riittävään tietoon sekä perusteellisiin vaikutus-

Valiokunnan lausunto YmVL 9/2021 vp

arviointeihin. Valiokunta pitää hyvänä EU:n ilmastolakiin liittyvää päätöstä perustaa EU:n ilmastopaneeli, European Scientific Advisory Board on Climate Change. On myös tärkeää, että EU-sääntely on tarkoituksenmukaista, laadukasta ja selkeää. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden noudattaminen on keskeistä EU-sääntelyn hyväksyttävyyden ja toimivuuden kannalta.

Covid-19-pandemian jälkeinen talouden elpymistä tukeva rahoitus vauhdittaa osaltaan siirtymistä uuteen vaiheeseen, jossa talouskehitys ja kilpailukyky perustuvat vihreään kasvuun ja digitaalisen talouteen. Myös ajankohtaiset talouden elvytystoimet tulee suunnitella niin, että hiilineutraaliustavoitteen ja luonnon monimuotoisuuden heikentymisen pysäyttämistavoitteen saavuttamista ei vaikeuteta.

Komissio on huhtikuussa 2021 hyväksynyt toimenpidepaketin, jolla pyritään lisäämään kestäviin toimintoihin suunnattua rahoitusta EU:ssa. Tavoitteena on helpottaa investointien suuntaamista kestävämpiin teknologioihin ja yrityksiin ilmastoneutraaliustavoitteen 2050 edistämiseksi. Valiokunta pitää kestävä rahoituksen edistämistä tärkeänä osana vihreää siirtymää korostaen, että siirtymän toteuttamiseksi tarvitaan selkeä, tieteelliseen tietoon perustuva kriteeristö. Taksonomian onnistunut soveltaminen edellyttää myös tiivistä ja toimivaa yhteistyötä rahoitussektorin ja muiden sektorien välillä. Myös yritys vastuun kehittäminen on tärkeä hanke, joka on sisämarkkinoilla tarkoituksenmukaista toteuttaa EU:n laajuisesti. Valiokunta korostaa valtioneuvoston tavoitteen lisäksi kansainvälisiin kauppasopimuksiin liittyviä mahdollisuuksia vaikuttaa tehokkaasti kestävä kulutuksen edistämiseen. Kauppasopimusten tulee osaltaan edistää kestävä kehityksen periaatteiden ja yritysten yhteiskuntavastuun toteutumista.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Ympäristövaliokunta esittää,

että suuri valiokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Valiokunnan lausunto YmVL 9/2021 vp

Helsingissä 6.5.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Hannu Hoskonen kesk

varapuheenjohtaja Tiina Elo vihr

jäsen Petri Huru ps

jäsen Emma Kari vihr

jäsen Mai Kivelä vas

jäsen Hanna Kosonen kesk

jäsen Johan Kvarnström sd

jäsen Sheikki Laakso ps

jäsen Mikko Ollikainen r

jäsen Mauri Peltokangas ps

jäsen Katja Taimela sd

jäsen Ari Torniainen kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos

Valiokunnan lausunto YmVL 9/2021 vp
Eriävä mielipide

Eriävä mielipide

Perustelut

Valtioneuvoston selonteossa käsitellään pääasiassa Euroopan integraation hyötyjä, mutta myös haasteita. Samaten selonteossa sekä esitetään Suomen EU-politiikan peruslinja toimintasektoreittain että tuodaan esiin muutoinkin maamme tavoitteet niin talous- ja rahaliiton, kilpailukyyn, kasvun kuin energia- ja ilmastopolitiikan (ml. teollisuuspolitiikka) osalta. Suomen nykyisellä vihervasemmistohallituksella on pitkälti samat EU-politiikan tavoitteet kuin komissiollakin. Kuten tunnettua, Suomen tavoitteena on sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä Euroopan unioni. Ajoittain Suomen hallitus ajaa jopa kireämpää ja kunnianhimoisempaa linjaa kuin unioni itse. Näin on esimerkiksi hiilineutraalisuustavoitteen suhteen. On kuitenkin syytä muistaa, että kaiken tämän taakse kätkeytyy suuria kokonaisuuksia sekä syvempi EU:n kehittäminen liittovaltion suuntaan. Tätä kehitystä Perussuomalaiset eivät voi hyväksyä missään olosuhteissa.

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä pitää lähtökohtaisesti hyvänä käytäntönä sitä, että pyritään luomaan uusia käytäntöjä puhtaamman ja turvallisemman ympäristön puolesta. Tätä ei kuitenkaan pidä tehdä hinnalla millä hyvänsä eikä etenäkään Suomen kansan eikä perusteollisuutemme kustannuksella. Nyt istuva hallitus on pelastamassa EU:n elvytyspaketin kautta suomalaisten veronmaksajien rahoilla ulkomaalaisia pankkeja. Perussuomalaisen valiokuntaryhmän mielestä hallitus toimii täten epäisänmaallisesti ja haitallisesti päätöksellään olla mukana EU:n elvytyspaketissa.

Valiokuntaryhmämme kiinnittää erityistä huomiota myös siihen tosiasiaan, että liian kunnianhimoiset päästövähennystavoitteet heikentävät maamme sekä koko alueen kilpailukykyä muihin maihin verrattuna. Näin on jo käynyt, ja näin käy yhä lisää pitkässä juoksussa, jos nyt meneillään olevalla hallituksen polulla jatketaan. Oivallisena huonona esimerkkinä tästä näkyy juuri hiilineutraalisuustavoite ja sen vieminen voimallisesti eteenpäin. Näillä päätöksillä on ollut voimakkaasti heikentävä vaikutus niin maamme työllisyydelle kuin teollisuudelle sekä sen kilpailukyvyille.

Muutoinkin "ympäristönsuojelun nimissä" tehdyt hankkeet tulee puntaroida hyvin huolellisesti. Valiokuntaryhmämme on suhtautunut hyvin kriittisesti siihen, että Itämeri otettaisiin erityisesti valvonta-alueeksi päästöjen poistojen suhteen. Mielestämme tällä ei saada mitään positiivisia ympäristöhankkeita vireille. Huonoimmassa tapauksessa Suomi joutuu taas kerran unionin jäsenenä kantamaan suhteettoman suuria taakkoja ja vastuita verrattuna muihin jäsen- ja lähimaihin.

Samanlainen tilanne nousee esiin puhuttaessa maankäytöstä ja siihen liittyvistä hiilinieluista. Valiokuntaryhmämme katsoo, että Suomen tulee jatkossa huomioida, jotta tulevaisuudessa maankäyttösektorin hiilinielut ja -varastot otetaan todenmukaisesti huomioon ilmastolaskelmissa. Täten ei tule luoda tilannetta, jossa jokin maa voi hyötyä Suomen metsänieluista ja jättää niiden avulla päästövähennyksiä tekemättä.

**Valiokunnan lausunto YmVL 9/2021 vp
Eriävä mielipide**

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että suuri valiokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 6.5.2021

Mauri Peltokangas ps

Sheikki Laakso ps

Petri Huru ps